

DATOS IDENTIFICATIVOS

Desenvolvemento Comunitario

Materia	Desenvolvemento Comunitario			
Código	O05M138V01104			
Titulación	Máster Universitario en Intervención Multidisciplinar na Diversidade en Contextos Educativos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	4.5	OP	1	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Aguiar Fernández, Francisco Javier			
Profesorado	Aguiar Fernández, Francisco Javier Gutierrez Manjón, Teresa de Jesús Vázquez Pérez, Raquel			
Correo-e	francisco.aguiar@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Unha das estratexias ou formas de intervención social para facer fronte á exclusión social é o desenvolvemento comunitario que leva implícito un proceso educativo tendente á xerar cambios de actitude e comportamento na poboación e mellorar as condicións existentes. Con tal obxeto se configurará como un sistema integral no que interveñan e se coordinen diversos ámbitos (social, educativo, sanitario, vivenda,), diferentes actores (profesionais diversos, persoas afectadas, poboación en xeral, axentes sociais, Administración) e diversas dimensións (social, educativa, laboral, política, cultural...).			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
C1	Comprender os principios básicos dos grandes ámbitos da diversidade dende unha perspectiva multidisciplinar, sendo capaz de decibir e comparar as diferentes correntes teóricas dominantes en cada ámbito da diversidade dende unha perspectiva multidisciplinar
C2	Adquirir habilidades básicas de deseño, aplicación e avaliación de propostas de intervención dirixidas a traballar coa diversidade, valorando especialmente as aportacións innovadoras
C3	Ser capaz de analizar prácticas profesionais relacionadas co tratamento da diversidade, detectando puntos fortes e débiles, con especial énfase nas de carácter innovador
C4	Realizar estudos sistemáticos, sobre todo os que impliquen avances de prácticas educativas, sendo capaz de difundilos con claridade a diverso tipos de audiencias.
C5	Elaborar materiais específicos para traballar coa diversidade, valorando, na medida das posibilidades, a súa aplicación na práctica
C6	Coñecer a lexislación básica referida á diversidade nos contextos educativos e socio-educativos, analizando a súa implicación no exercicio profesional
C7	Identificar os servizos de apoio escolares e socio-comunitarios que poden ser de utilidade no ámbito da diversidade
C9	Comprender, analizar e valorar as dimensións éticas e políticas implícitas nos procesos educativos formais e non formais en contextos de diversidade
D1	Utilizar as novas tecnoloxías en diferentes contextos: formativos, de investigación, de aplicación profesional, para difundir e compartir ideas, etc.
D3	Adquirir condutas de respecto e de axuda. Ser sensibles a todo tipo de diversidade
D5	Favorecer o traballo cooperativo, asumindo responsabilidades e aceptando a disparidade de opinións

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Adquirir formación teórico-práctica de carácter multidisciplinar no ámbito da diversidade colectiva.	C1
Establecer contacto directo con experiencias innovadoras relacionadas coa intervención en ámbitos colectivos.	C3
Adquirir coñecementos e destrezas axeitadas para o deseño, implementación e avaliación de experiencias de intervención sobre os grupos e a comunidade.	C2
Coñecer e adquirir compromiso profesional cós colectivos sociais en desventaxa social.	D3
Coñecer e analizar a realidade social Galega e mais as Políticas Sociais dirixidas a corrección das desigualdades	C6 C7
Adquirir compromiso ético no desenvolvemento da profesión, especialmente no referido ao apoio dos colectivos e sectores sociais discriminados e menos favorecidos	C9
Familiarizarse con publicacións orientadas a diversidade, avaliado criticamente os seus contidos	C9
Adquirir instrumentos conceptuais e metodolóxicos que faciliten o análise e a intervención sobre a diversidade do ámbito colectivo.	C2
Adquirir habilidades básicas no deseño, implementación e avaliación de programas dirixidos a diversidade.	C2
Adquirir instrumentos conceptuais e metodolóxicos que faciliten a análise e mais a reflexión sobre as prácticas profesionais	C3
Elaborar materiais específicos para traballar coa diversidade, valorando, na medida das posibilidades, a súa aplicación na práctica	C5
Adquirir conductas de respecto e axuda. ser sensibles a todo tipo de diversidade.	C9 D3 D5
Empregar novas tecnoloxías nos diferentes contextos comunitarios	C2 D1
Adquirir un repertorio de coñecementos e destrezas que posibiliten realizar investigacións sinxelas en campos ou áreas sociais	C4

Contidos

Tema	
SESIÓN 1: - A INTERVENCIÓN COLECTIVA: DO INDIVIDUAL O GRUPAL	- Concepto de intervención colectiva: Do individual ó grupal - A creación dun grupo socioterapéutico/socioeducativo/ou de acción.
SESIÓN 2: -INTRODUCCIÓN Á INTERVENCIÓN COMUNITARIA	- Elementos, actores e grupos promotores - O diagnóstico da comunidade
SESIÓN 3: UNHA EXPERIENCIA DE DESENVOLVEMENTO COMUNITARIO	Saída de estudos: Experiencia práctica do noso entorno social
SESIÓN 4: METODOLOXIA DA INTERVENCIÓN COMUNITARIA	- Deseño, proceso e avaliación da intervención comunitaria
SESIÓN 5: -INFANCIA EN SITUACIÓN DE DESPROTECCIÓN SOCIAL	- O proceso de valoración e intervención en desprotección infantil - Do maltrato ó bo trato ós nenos, nenas e ós adolescentes. - Manual de boas prácticas en protección infantil. - Recursos de protección ó menor. Campaña un de cada cinco de prevención da violencia sexual contra a infancia
SESION 6: INTERVIR COA COMUNIDADE DENDE A ESCOLA	Comunidades de aprendizaxe. Comunidades sostíbeis. Aprendizaxe-servizo. Boas prácticas

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	5	10	15
Traballo tutelado	13	24.5	37.5
Seminario	5	5	10
Saídas de estudo	4	4	8
Traballo tutelado	0	30	30
Estudo de casos	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Seminario	Participación de profesionais extpertos, alleos ao mestrado, en formato de mesa redonda, con posterior análise da temática específica obxecto do seminario
Saídas de estudo	Saída para coñecer directamente experiencias innovadores de carácter socio-comunitario
Traballo tutelado	O estudante, de xeito individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensalos, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción etc.
Estudo de casos	

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	As alumnas e alumnos serán titorizados individual e grupalmente en aula e despacho das profesoras en tódolos traballos que se propoñan
Seminario	Os seminarios da materia serán programados e titorizados polas docentes

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Traballo tutelado	Asistencia e participación nas actividades de aula	30	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C9	D1 D3 D5
Seminario	Participación activa, autónoma e recíproca na profundización dos temas propostos	10	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C9	D1 D3 D5
Saídas de estudo	Realización da saída ou mesa de experiencias ccomunitarias e posterior reflexión sobre a mesma.	10	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C9	D1 D3 D5
Traballo tutelado	Realización de análise dunha comunidade, detección e priorización de problemáticas e proposta de proxecto comunitario de carácter socio-educativo, baixo a orientación das/os docentes.	40	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C9	D1 D3 D5
Estudo de casos	Resolución suposto practico sobre detección situación de risco/desprotección.	10	C1 C3 C4 C5	D1 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

- As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose, polo tanto, como aprobadas nese curso académico.

- As actividades non superadas na 1ª convocatoria poderán ser recuperadas na convocatoria de xullo, manténdose as puntuacións nas probas/actividades superadas. O alumnado que non supere a materia por avaliación continua terá unha/s proba/s de avaliación, ao redor dos contidos nucleares da materia, coa data tope que marque o calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba de avaliación suporá o 100% da puntuación e os seus pormenores e características serán concretadas polo profesorado ao alumnado o día da presentación da materia e cando se faga a consulta persoalmente. Asimesmo o tipo de proba/s figurará/n en Moovi, nas respectivas materias, nunha carpeta baixo a denominación "Alumnado non asistente", na que se presentarán os detalles da/s mesma/s, concretando tamén onde terá que realizar a entrega o estudantado. As datas dos exames oficial poden consultarse na web do mestrado:

<http://www.masterdiversidade.com/index.php>. Tamén podéis consultar no seguinte enlace a Memoria Verfica desde título na que atoparedes a ficha da vosa materia. <http://educacion-ou.webs.uvigo.es/seguimento/mdiversidade/>

- En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT)

- Para as materias que forman parte do curso ponte, debería incluírse unha referencia específica para ter en consideración a especificidade e experiencia profesional deste colectivo: "Coa finalidade de favorecer a conciliación da vida laboral e a formación académica, os contidos, planificación, recursos metodolóxicos e sistema de avaliación adaptaranse para alumnado do curso ponte garantindo, en todo caso, a consecución das competencias e resultados de aprendizaxe establecidos neste documento. Abrirase un cartafol específico na plataforma Moovi na cal se informará das tarefas e probas de avaliación que guiarán o desenvolvemento desta materia para alumnado do curso ponte ou profesionais en exercicio".

Recomendacións:

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ballenato, G. (2005), **Trabajo en equipo: Dinámica y participación en los grupos**, Madrid: Pirámide,

Fuentes, P. (2000), **Técnicas de trabajo individual y de grupo**, Madrid: Pirámide,

Gil, F. (2007), **Prácticas de la psicología de los grupos**, Madrid: Pirámide,

Sánchez, A. (1991), **Psicología comunitaria. Bases conceptuales y operativas**, Barcelona: PPU,

Sánchez, A. (1993), **Programas de prevención e Intervención Comunitaria**, Barcelona: PPU,

Bibliografía Complementaria

Elkain, M. (1995), **Las prácticas de la terapia de red**, Barcelona: Gedisa,

Nogueiras, L.M. (1996), **La práctica y teoría del desarrollo Comunitario**, Madrid: Narcea,

Recomendacións